

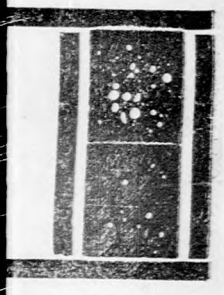
ek

a Balkán-pak-

Oeuvre szerint zmezeseréjén szó lkan-paktumhoz zásáról. A lap egy a francia beszélszés ered. fog rábirni) a részes állam- ntamadási szer- riával, ami ál- kán-egyezmény- elhárulna az a ria határainak utján érje el- valásaival kap Beobahter var Barthon a len- látogatása al- egyezmény ter a lengyel kor-

ország és a biztosítaná utarait.

sajtóorgánam adja, hogy az beléptetése el- k vissza kelle- kurzusához és az utat, ame- gmentamadási indult. Erre, s van — írja

Heimwehr- dta Mussolini

ltnő fogadta a mberg herceg, fogadás után ak Heimwehr- társait s nyil- mákról. Ki- hogy Németor- rában csak az sében van el- tartás nélkül énséghez való zszony nyom- A Rómában aszkosásokkal r utalt arra, or sürgette a kődést, ami- nek még el-

országi és ómérséklet

felől hűvö- s a meleg- en. Az óceán- több helyen v lehüléssel. g maximuma Rajnamentér több helyen

szerint az s Texas tag- nak. A dél- egendő esőt. kt. Hivatalo- zardasági év- hektár terü- elmult évü- ktárral na.

apládó Et. L. Pep 19.

Taxa postală plătite în num. No. 224713-929.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop 18. Telefon: 3-77. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél- évre 600, egészévre 1200 lei. Kül- földre: Havonta 2, negyedévre 6, fél- évre 12, egészévre 20 dollár. Hir- detések díjazásáa szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánági újsóság egyetlen napilapja. Cik- keink utányomását csak a for- rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmentelen leveleket nem fogadunk el. Késiratok megőrését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő János Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát- szegi Ernő, Str. Matei Millo 7.
Ára 5 lej
Péntek, 1934 április 20.
5694. ÉV IJAR 5. XVII. ÉVF. 88 SZAM.

A rosszul sikerült házasság

Rosszul sikerült az a házasság, amit Mihalache kötött Lupuval.

Hiába esőkolódzott össze a két párt- vezér, a két párt tagjai semmiképpen sem akarják abbahagyni a marakodást.

Tegnap harminc volt parasztpárti párt- szervezet határozta el, hogy a fuziót szu- botálja, azokat, akik a fuziót igenlik, a pártból kitépték tekintik és a régi Lupu-párt életét tovább viszik — Lupu nélkül.

A volt parasztpárti vezér, akit ezekről a marakodásokról indiszkrét újságírók meginterpelláltak, a fuziót a házassághoz hasonlította, amely szerint mindig ma- rakodással indul, míg idővel meg nem szokják egymást a felek és akkor rendbe jön minden.

Igaza is van Lupunak. Idővel rendbe fog jönni ez a házasság is, csak tudják megoldani a szegény rokonok kérdését.

Mert a házasságok közötti háborúsá- gat ezek a szegény rokonok csinálják, akiknek vagy kenyeret kell adni, vagy el kell zavarni a háztól, hogy ne zavarják meg a házi békét.

Ha ezt a problémát meg tudja oldani Lupu, akkor béke lesz a házasságban és a fuzionált pártban.

Az elmeült költő

Fajdalmas és egyben megröbentő hír érkezik Norvégiaól.

Knut Hamsun, akit a tél folyamán egy válótannak bizonyult híradás alap- ján már el is parentáltunk, újra felépült, sőt azóta ismét megkezdte írói munká- ságát.

A költő fizikai haláláról szóló hír azon- ban nem volt annyira lesújtó, mint az, amely most erkölcsi haláláról számol be.

Knut Hamsun egy oslói lapban cikket írt, amelyben bejelenti, hogy élete hátra- lévő napjait a nemzeti szocializmus esz- méjének propagálására óhajlja fordíta- ni.

Mi ez, ha nem erkölcsi halál, mely megelőzi a fizikai elmulást?

Azok az írók, esztétikusok és kritiku- sok, akiknek Knut Hamsun kétségkívül jól megérdemelt világhírnevét köszönhe- ti, ma mind, egytől egyig, emigrálni vol- tak kénytelenek Németországból és a szélrózsa minden irányába elszóródva, in- kább vállalták a nyomort, mintsem alá- vessék írói lelkiismeretüket a nemzeti szocializmus barbár szellemtelenségének.

Svédországban és Norvégiában az egész skandináv társadalom, tehát a legésza- kább faj társadalmi csaknem egyöntetű- en utasította vissza a nemzeti szocialista fajelméletet és politikai gyakorlatot.

A svéd és norvég nép legjobbjai utá- lattal fordulnak el attól az északi mag- sabbrendűségtől, amelyet olyan alacsony- rendű emberek propagálnak, mint Hitler, a legnagyobb törzsrömer és Goering, a szadista tömeggyilkos.

Knut Hamsun, aki esodálatos szépségű regényeiben a fjordok költészetét meste- rien szólaltatta meg, aki a norvég nép- lélek legfelláratlanabb mélységeibe vilá- gított be, most szembehelyezkedett saját népe mentalitásával és gondolatvilágával.

Ha menthető a nagy költő pálfordulása ugy ez csak öregségével menthető.

Menthető, de meg nem érthető. Valami szörnyű törésnek, valamilyen lélektani zűrzavarnak tudható be csak az, hogy egy olyan mélysegekben járó író, mint amilyen Knut Hamsun volt, a felületes gondolkodás, a lelkiismeretlen demagógia szolgálatába állítsa tekinté- lyét és írói szuggesztivitását.

Bármi legyen is azonban az oka a nor- vég költő pálfordulásának, az északi bar- barizmus sekélyes áradatának elmerülé- sében, a kultur-emberiség csatlódását a legmentőbb okok sem enyhíthetik vele szemben.

A vasuti tarifa 30 százalékos le- szállítását kérték a kamarában

Cuza és a romlott tengeri

Bucuresti, április 19. A kamara esü- törtöki ülésén Macavescu liberális rá- mutat arra, hogy a kukorica 50 száza- léka elromlott. Szükséges volna, hogy a földművelésügyi miniszter megvása- rolja ezt a romlott tengerit és eladja a szeszgyáraknak, nehogy közfogyasz- tásra kerüljön és betegségeket okoz- zon.

Cuza: Jasiban is romlott tengerit árulnak és megmérgezik a népet. A földművelésügyi minisztérium vegye meg ezt a tengerit, de ne adja el zsi- dóknak.

Inceulez a kormány nevében igéri, hogy megfelelő intézkedések fognak történni.

Milles a nasaudi választásokkal kap- csolatban egy incidenst beszél el, amely konfliktust idézett elő az ottani prefek- tus, két bíró és a katonai parancsnokság között. A prefektus különböző vádakkal illette a bírót és tisztet, hogy így mossa magát tisztára, amiért Nasaud me- gyében egyetlen kormánypárti sem jutott mandátumhoz. Kéri a prefektus menesz- tését annál is inkább, mert közelednek a községi választások és a prefektus már is hallatlan eszközökkel akarja magát rehabilitálni a kormány előtt.

Inceulez belügyminiszter ígéretet tesz, hogy megvizsgálja Millea adatait.

Victor Antonescu igazságügyminiszter válaszul ezután azokra a panaszokra, a melyeket a választásokon szereplő bírák ellen felhoztak. A miniszter megállapítja hogy 70 bíró ellen emeltek panaszt.

A megindított vizsgálat alapján egy bíró bíróság elé állítanak, 10-et me- rovásban részesítettek, egyet megintei- tek. A többi ellen felhozott vádak alap- talanoknak bizonyultak. Hangsúlyozza, hogy amíg ő áll az igazságügyminiszte- rium élén, meg fogja védeni az igazság- szolgálatot a politikai befolyásoktól.

Vlad Dumitoru radikális parasztpárti szerint a vasuti jegyek ára túl magas, ezért járnak üresen a vonatok. Bebizonyult ez a husvéti ünnepeken, amikor óriási forgalmat bonyolítottak le a vas- utakon. Galacon az 50 százalékos reduk- ció dacára 70 százalékkal magasabb volt a bevétel, mint máskor. Leglább 30 szá- zalékkal le kell szállítani a vasuti sze- mélyjegyek árát, Bukarestben pedig min- dig 50 százalékos kedvezményvel lehes- sen utazni. A CFR ezzel jó üzletet fog csinálni.

Hasnas kéri az ásványvízek árának lecsökkentését, amit Costinescu miniszter meg is ígér.

Harminc lupista pártvezető, köztük négy képviselő nem veszi tudomásul a nemzeti parasztpárttal való egybeolvadást

Továbbra is megmarad a Lupu-féle parasztpárt — de Lupu nélkül

Bucuresti-Bukarest, április 19. (Az Uj Kelet tud.) Dr. Isacescu képviselő laká- sán ma összeült 30 lupista organizáció vezetője, köztük Isacescun kívül még 3 parlamentert: Ghimbășanu, Modreanu és Roata. A megbeszélésen elégedetlenségüket fejezték ki a nemzeti parasztpárt és a Lupu-párt közötti fuzióval szemben.

Nyilatkozatot is adtak ki, amelyben megállapítják, hogy a fuzió a nemzeti parasztpárt kezdeményezésére jött létre, de

nem az egyenlőség elvén. En ezért nem hajlandók kompromisz- szumot tenni. Kijöndöttük, hogy a nem- zeti parasztpárttal fuzionáltakat kitépték, teknek tekintik és ők folytatni fogják a Lupu-párt működését.

Védők nélkül, 200 tanuval ma kezdődik a leleplezett össze- esküvés monstreperének tárgyalása

Maniu Gyulát beidéztek tanunak

Bucuresti-Bukarest, április 19. Ma, pénteken izgalmas napja lesz Bukarest- nek. A II. hadtest hadbíró-sága reggel kezd meg a király- és államellenes komplot tárgyalását, melynek nyolc tiszti és öt civil vádlottját a Malmaison kaszárnyában őrzik. A monstre-perre 200 tanut idézett be a katonai ügyészség, kö- zöttük számos politikust.

sítani a vádlottaknak. Ezért a hadbíró- ság előtt hivatalból kinevezett hadbíró- ügyészek védik majd a komplott perének tizenhárom vádlottját.

Erdélyből többek között Maniu Gyulát is.

Csütörtökön, a jelentkezés utolsó nap- ján egy ügyvéd sem iratkozott még fel Precup alezredes és büntársai védel- mére,

bár a család tagjai mindent megpróbál- tak, hogy kellő védelmet tudjanak bizto-

Szebenben vasárnap gyűlést tartanak a román, zsidó és magyar kereskedők a szász bojkott miatt

SIBIU, április 19. Szebenbe vasár- napra gyűlésre hívták össze a román, magyar és zsidó iparosokat és keres- kedőket, hogy együttesen állást foglal- janak a szászok egyre erősbödő boj- kottja ellen, amelyet a más nemzetisé- giek ellen bevezettek és amelyek ha- tássait egyre erősebben érzik.

VILÁG TÜKRE

Aki megakadályozhatta volna a világháboru kitörését

Az utóbbi öt hónapban nem kevesebb mint öt könyv jelent meg Angliában, amely VII. Eduard király uralkodásá- val foglalkozik. Ezek között André Maurois könyve egyike a kimagaslób- baknak. Ugyanaz a szerző, aki Disraeli- lőről és koráról is írt egy nagyon érté- kes munkát. A szerző ugy állítja be VII. Eduard korát, mint amelyik már szervesen idetartozik a mi időkbe. Még érinti Victoria királynő uralko- dásának utolsó fazisát, de csak azért, hogy illusztrálja vele az iparosításnak azt a korát, amelynek hatásai mélyen belenyulnak napjainkba.

Eduard király már hatvanéves volt, amikor trónra került. A herceget nem úgy nevelték, hogy alkalmas lett volna a súlyos felelősség vállalására. Ek- kor megházasították és azt hitték, hogy most már több elhivatottságot fog tanúsítani az uralkodói ügyekkel szemben, mint azelőtt, amikor legfőbb gondja a turf és a különböző mondain sportok voltak. A királyné mindazonal- tal esőkönyösen változtatta Eduar- dot az államügyektől. Nem bízott disz- kréciójában és uralkodói képességeit is alábecsülte. Nem tudta megbocsátani neki főleg azt, hogy alig hasonlított apjára. Viszont elfelejtette, hogy a her- ceg teljesen anyjára ütött.

A hercegnek semmiféle irodalmi haj- lamosságnak nem voltak, de meg lehet állapítani, hogy többet tanult embe- rektől, mint széleskörű műveltség fö- lött rendelkező apja a könyvekből. Való- sággal zseniális volt abban, hogy megtalálja a tehetséges koponyákat, akiket alkalmasnak talált az állam ügyeinek vezetésére. Kitérő emlékező- képessége volt, rendszerető és nagy emberismerő. Nem hiányzott belőle a becsvágy sem. De hiába akart érvénye- sülni, a királyné nem adott számára kiélési területet.

Ennek a következményei előrelátha- tók voltak. A herceg arra kényszerült, hogy a sportban és a különböző szóra- kozásokban találjon tudaradó életere- je számára kielégülést. Sokat utazott és amikor kormányra került, a király- né birodalmából többet látott, mint bárki elődei közül. Azonfelül szemé- lyes ismerettségre került Európa majd nem minden uralkodójával és a leg- több államférfiával. Az európai diplo- mácia fő- és mellékvonalaiban teljesen otthonosan érezte magát. A reá váro feladatára tehát jól fel volt készülve.

Trónralépeése mégis aggodalommal töltötte el bizonyos köröket. Az angol monarchiát a Kouburg család emelte tekintélyes magasságra. VII. Eduard azonban nem volt koburgi, hanem han- noweri származású. A király javára szólt azonban rendkívüli népszerűsége. Bámulatosan tehetséges volt később is a barátok megszerzésében. Legtöbb ba- rártja azonban nem az államférfiakból, sem pedig a régi nemességből rekrutá- lódott, hanem az „új gazdagok”-ból. Eduard már tudta, hogy a jövő a fel- törekvő polgárságé és ösztönösen érez- te a kapitalizmusnak az egész világon való előretörését.

Volt neki két botránya egy válo- pere és egy kártya-ügye, amelynél ugyan csak mint tanut idézték a bíró- ságra. Az új király tehetségére vall.

Körséta a t. Ház folyosóján

A liberálisok és Madgearu alarmtörvénye. Seicaru vizet prédikál... Dr. Lupu és Mihalache házassága... Tatarescu elveszi Anghelescu doktor kenyerét...

Bucuresti, április 19. A folyosón néhány képviselő a legutóbbi eseményekkel kapcsolatban a sajtóban megjelent hamis közleményekről beszélget.

— A hamishír terjesztőkkel szemben alkalmazni fogjuk az alarm-törvényt — mondja egy liberális vezetőpolitikus.

— Ez jó! — szól közbe Calinescu, a nemzeti parasztpárti kormány volt belügyi alminisztere.

— Mi jó?

— Az, hogy éppen önök támadták Madgearu-t, amikor a parlament elé hozta ezt a törvényt a hitel elleni kampányok miatt... Ki gondolt volna akkor arra, hogy éppen a liberálisok fogják majd először igénybe venni Madgearu törvényét.

A „Gheorghe Lazar“ liceum három tanárjának borzalmas bünténye megrendítő hatást tett az egész Háza. A három fiatal gyilkos esete mindennél jobban érdekli ma a képviselőket.

Pamfil Seicaru magából kikelve, öklét rázva kiáltja, miközben az egész folyosó összeesdül:

— Ma holnap minket, a szülőket fogják meggyilkolni a gyermekeink. A szülőket kell börtönbe vetni, a nevelésért, a mit ennek a generációnak adnak és a tanárokat és a kormány tagjait, mert hagyják ideig fajúlni a helyzetet...

— És önt Seicaru ur. — szól közbe halálán egy idősebb ur — mert ahelyett, hogy lapjában istenfélelemre nevelné és emberszeretetre tanítaná az ifjúságot — egészen mást tesz... igen Seicaru igazgató ur!

— Maga kérem nem ért hozzá! — vág vissza élesen a Curentul igazgatója.

Dr. Lupu számos újságíró veszi körül a büffében. A nemzeti parasztpárt alelnöke panaszkodik, hogy nagyon fáradt és hogy az emberek nem megértők és gonoszak...

— Bizony nem lehet könnyű feladat — mondja az Adeverul egyik munkatársa — összeszoktatni a bárányt a farkassal. Prédig eleinte, amikor még csak messziről látták meg egymást olyan nagy örömmel közelkedtek egymáshoz... Tényleg Doktor ur, miért megy olyan nehezen ez a fuzió, mi ez a sok surlódás, meg veszekedés?

Lupu dr. mosolyogva válaszolja:

— Hagyják, csak hagyják, így van ez minden házasságban! Az esküvőn nagy diadalmom, nagy a boldogság. Aztán kez

dőznek a bajok, a veszekedések. Addig, amíg összeszoknak, akkor aztán szép lassan minden rendbe jön.

A büffé egyik asztalánál politikai pletykálgatók folyik:

— Hallottátok — kérdi az egyik fiatal képviselő — hogy Tatarescu és dr. Anghelescu között komoly konfliktus van kitérőben?

— Hogy-hogy? — kíváncsiskodnak a többiek.

— Anghelescu úgy látszik torkig van azzal, hogy Tatarescu őt mindenből kitarja.

— ? ?

— Hát előbb a miniszterelnöki széket foglalta el, alig néhány nap; miniszterelnökségének után, most pedig a többségi értekezleten kijelentette, hogy a kormányban egy jó doktorra van szükség, aki kigyógyítja a hisztéria járvány betegét. Képzljék ezek után el Anghelescu helyzetét, aki ezideig egyedüli orvos tagja volt a kormánynak... Igazuk van az öregeknek, nem lehet bírni ezekkel a fiatalokkal...

— Hát azt hallottátok, hogy Gogaék, Junianék és Filipescuék között nagy vita folyik afelől, hogy melyikük a legnagyobb és a legerősebb. Mindegyik azt állítja, hogy időközben ő lett a „leg hatalmasabb“.

— Igen — jegyzi meg a társaság másik tagja — Goga a „leg hatalmasabb“ miután például Ilfovban Dinu Bratianu 49000, dr. Lupu 30000, zavartig kapott de mégis csak hatalmas, mert míg Filipescu 2900, Junian 2500 szavazatot gyűjtött össze a nemzeti agrárpártja 3000-en adták le szavazataikat...

Arról folyik a vita, hogy melyik nacionalistább a két párt közül a nemzeti parasztpárt-e avagy a liberális.

A liberális képviselő az öreg Jon Bratianu hazafias eszelekedeteit sorolja föl.

— Mindhiába — vág vissza a nemzeti parasztpárti — ha a maguk pártját Tileman-féle románok képviselik.

A liberális nyel egyet, keveset gondol kodik, majd gúnyosan feleli:

— Nekünk van egy Tilemanunk, de magunknak van egy Tileajuk és egy Manujuk is...

Igy szórakoznak a folyosón.

(h. e.)

Andrei volt közoktatásügyi miniszter heves támadása a „fajvédő“ tendenciájú gyógyszerészi rezsim ellen

A nemzeti parasztpárt, ha uralomra kerül nem fogja respektálni azt a törvényt, amely a kisebbségeket el akarja zárni a gyógyszerész mesterségtől!

Bucuresti-Bukarest, április 19. (Az Uj Kelet tud.) Régóta kísért az egyetemeki gyógyszerészeti fakultásainak az egyesítése. Arról van szó, hogy a kolozsvári és a jasi gyógyszerészeti fakultásokat beolvasszák a bukaresti egyetembe. Indoklás az, hogy ezeket a fakultásokat főleg kisebbségek látogatják és az életbe kikerülő gyógyszerészek nagy többsége is kisebbségi elemekből rekrutálódik. Annakidején sokat irtunk erről a kérdéstről és rámutattunk annak háttérére.

A liberális kormány tegnap terjesztette a kamara elé a gyógyszerészeti fakultások egyesítéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslat fölötti vita rendkívül érdekes volt.

Petre Andrei professzor, nemzeti parasztpárti képviselő kijelentette, hogy ellene van a javaslatnak. Csodálkozását fejezi ki afelől, hogy a közoktatásügyi miniszter, aki panaszkodik az elméleti fakultások túlszűfolttsága miatt, két gyakorlati fakultás feloszlását javasolja, holott tudott dolog, hogy

az országnak igen sok gyógyszerészre van szüksége.

Dr. I. Costinescu alminiszter elismeri, hogy kevés a gyógyszerész, különösen a falvakon, miután a diplomások nem akarnak falun letelepedni. Ezzel szemben áll az a körülmény, hogy az utóbbi időben kikerült gyógyszerészek nagy többsége kisebbségi. Semmi érdekünk nem kívánja ma — mondotta —, hogy megkönyvítsük a kisebbségek útját a gyógyszerészeti pályák felé, mert a kisebbségek egy adott pillanatban kénytelenek lesznek vidékre menni és el fogják foglalni a szabad helyeket, hogy később, amikor a mi román fiaink fognak majd elhelyezkedést keresni, ne találjanak egyetlen üres helyet sem.

Petre Andrei: Az első részét annak, amiket mondott, elfogadom, hiszen legjobban bizonyítja nézeteim helyességét. Elismerte, hogy 1700 gyógyszerésziünk van és megígérte, hogy az egy gyógyszerészre eső lakosság számát 5000-ról 2000-re fogja csökkenteni a vá

KÖLTÖZKÖDİK?
Ne pazaroljon felesleges áramot világításra!
HASZNÁLJON
kizárólag gazdaságos

TUNGSTRAM
EGŐT

VILÁGMÁRKA!

rosokban és 8000-nél kisebb számra a falvakban. De ha diplomások nem akarnak a falvakra menni és ennek ellenére botrányokat rendeznek, mert egyetemi végzettségük van, ez ellen módjában van megfelelő intézkedéseket tenni. Megértem, ha valaki azért tiltakozik, mert nincs elhelyezkedési lehetősége. De amikor helyet kínálunk fel neki és azt nem akarja elfogadni, nincs semmi kötelezettségünk vele szemben. Miniszter ur szavainak második részével nem vagyok megelégedve, miután az okoknak egyike, melynek emián fel akarják oszlatni a jasi és kolozsvári gyógyszerészeti fakultásokat, nemzetpolitikai jellegű.

Dr. N. Hasnas: Nem arról van szó, hogy feloszlássák a fakultásokat, hanem, hogy koncentrálják és hogy újjaszervezzék őket.

Andrei: Miért játszik a szavakkal? Amikor jól tudjuk mindannyian, hogy egy kolozsvári, mint a jasi gyógyszerészeti fakultást már fel is oszlatták. Nem tudom elfogadni azokat az okokat, amelyeknek emián ezt a feloszlást eszközölték. Emlékezzék vissza, közoktatásügyi miniszter ur, arra, amit Victor Iamandi belügyi államtitkár mondott néhány héttel ezelőtt válaszképpen Goga interpellációjára az állami hivatalokban alkalmazott idegenek nagy számát illetően. Iamandi a következő precíz kijelentést tette: „Egy öntudatos kormány nem ismeri különbséget a polgárok között és kötelessége egyforma törvényes támogatást nyújtani az összes polgároknak.“

Anghelescu: Törvényes és egyenlő Andrei: Köszönöm miniszter ur, hogy kijavított.

Dr. Costinescu: Engedje meg Andrei ur, de nem jól teszi, hogy szóba hozza ezt a kérdést.

Andrei: Nem fogadok el semmilyen leckét. Mint képviselő azt mondhatom, amit jönnak látok... Különös dolog, hogy a kormány egyik tagja kijelenti, hogy nemi smer különbséget az ország polgárai között, egy másik miniszter viszont ugyanannak a kormánynak nevében egy törvényt indokolásában felekezeti különbséget tesz keresztény és nem keresztény polgárok között. A törvényjavaslat nem lehet valamely miniszter egyéni akciója. A minisztertanács fogadja azt el, approbálja és csak ezután kerülhet a parlament elé. Kérdem tehát, mi az álláspontja a kormánynak ebben a kérdésben: az, amit Iamandi mondott, vagy az, amit a közoktatásügyi miniszter mondott a törvény indokolásában. Kijelentem önöknek, hogy a nemzeti parasztpárt, ha újra kormányra kerül, nem fogja respektálni ennek a törvénynek az intézkedéseit.

Petrovici gogista ugyanesak állást foglal a kolozsvári és jasi fakultások feloszlása ellen. Ha ott kisebbségi központok vannak, úgy nemcsak, hogy nem szabad elvinni onnan a román kulturális centrumokat, hanem ellenkezőleg, minél több román iskolát kell teremtenünk a kisebbséglakta városokban, hogy minél erősebb formában jusson ott kifejezésre a román eszme és a román kultúra.

Törvényjavaslat a családnevek visszarománosításáról

Bucuresti, április 19. Abrudean Rusu szenátor tegnap törvényjavaslatot nyújtott be, amely szerint a csatolt területen élő mindazon románok, akiknek nevei el vannak magyarosítva, tartoznak újból felvenni régi nevüket.

A törvényjavaslat indokolásában rámutat arra, hogy dacára annak, hogy az egyesülés óta 15 év telt el, a csatolt területeken igen sok román él, akik családi neveiket megváltoztatták. Ez pedig a 15. század elején megkezdett magyarosítás politikai eredménye, amely azoaban főleg a múlt században vált rendszeressé.

A javaslat kéri az összes ilyen elmagyarosított nevek revízióját és azok használatának megtiltását. A régi név visszakérése egyszerű bé-

lyegezett kérvény alapján történik, amelyet a helyi város- vagy községkészen kell benyújtani. A névváltoztatást a Hivatalos Lapban díjmentesen teszik közzé. A törvény előírásai alól mentesülnek azok az egyének, akik igazolják, hogy jelenlegi nevüket a család több mint 90 évvel ezelőtt vette fel.

Azoknak a neveit, akik három hónapon belül nem kérik a névváltoztatást, hivatalból változtatják vissza.

A törvény ellen vétőket 500-tól 10 ezer lejig terjedő pénzbírsággal és 1-10 havi elzárással büntetik.

A javaslat szerint a csatolt területen levő helységneveket is felülvizsgálja egy a belügy- és hadügyminisztérium által kiküldendő bizottság.

április 20.
egyesületnek, kommunizmussal...
Magyarosi...
gustin testvérét...
lották, hogy so...
ttaknál kommu...
gyész tartotta...
s büntetést kér...
ösen a megszö...
Papa Emilre...
de után a bi...
félőrai tanácsko...
ítéletet.
opa Emilt in...
tönre, 5 ezer lej...
10 évi politikai...
Markovicsot, Bor...
s félelvi börtön...
tásra, 10 évi po...
teanút és Sta...
itelték.
vi zsidó
Folyó hó 15-én...
csoport rendki...
melyen a lemon...
be a következő...
ra.
lás, ügyv. alel...
ők: Hamlet Je...
Andor, pénztár...
enőrök: Czifrom...
esztinabizottság...
KL elnök Kohn...
Fritsch József...
tag: dr. Lövy...
r. Berner Mór...
mamm Armin...
r Izidor, Izák...
Löwenstein La...
nnensieb Béla...
tagu választ...
Rendkívül nagy...
15-én irodal...
ett a marosvá...
oportja, amelyen...
oportja — Szent...
— került meg...
ó vádló magas...
ans beszédében...
bebizonyítván...
helyesen, ami...
magukat is fel...
szolgálatában...
hozhatnák...
ára. A zsidóság...
het, mert csak...
eg a zsidókér...
Kertész Andor...
pített beszédé...
ontjait, s igye...
a regény alak...
és adottságok...
éseikben be...
vád, mint a...
és figyelem...
Az irodalmi...
Róbert vezette...
agjai dr. Hor...
dr. Lövy Mik...
hozzászólásaik...
endezvény n...
felfoljás meg...
agytermét —...
el távozott.
éert. Néhány...
cseszlovák...
a parton álló...
a folyó közé...
hátán a két...
ndoltak, hogy...
ól szöklék át...
lövést adtak...
ra a tehenen...
be. A parton...
sétlén ember...
te a fejét és...
Reggel felé...
retlen egyén...
aladó határ...
resan Panaft...
megmoztoza a...
cseshkronát...
n tarózkodó...
arablast és...
A kolozs...
a két ka...
ádlottak be...
ki a halott...
k, nem 500...
oronát. Ne...
s dr. Titus...
hadbírság...
hullarabáló

SPORT

Április 24-én állítják össze véglegesen Románia labdarugó válogatottját

Kik jöhetnek számításba a válogatásnál

Cluj-Kolozsvár, április 19. (Az Uj Kelet tud.) Talán még sohasem okozott annyit gondot Románia válogatottjának összeállítása, mint a jelenben. A NAC váratlan formahanyatlása, valamint a Ripensia legutóbbi nem a legkielegítőbb játéka súlyos problémát okoz a válogatást végző bizottságnak, mely a közeledő terminus miatt a rendelkezésére álló erőkre van kényszerítve.

Bukarestből érkező értesítés szerint a válogató Bizottság a következő keretből állítja össze Jugoszlávia ellen a román válogatottat: Püllök, Zombori, Vogl, Burger, Albu, Robe, Kotormány, Deheleanu, Moravetz, Bindea, Beke, Barátky, Ciolac, Schwarz, Dobai, Ezen keretből igen kétséges a Moravetz játéka, aki egyik resicai mérkőzésen szerzett sérülése miatt csúszolag el van tiltva a játéktól. Szóba jöhetett volna a válogatásnál Laktos is, azonban felépülése óta még nincs olyan fit kondícióban, hogy válogatott mérkőzésen biztosan állhassa meg a helyét.

A válogatott összeállítása sokban függ a szombaton, vasárnap és hétfőn Bukarestben lejátszandó Universitatea-CFR, Universitatea-Makkabi és Ripensia-Unirea-Tricolor nemzeti bajnoki, illetve kupamérkőzésektől is, amennyiben az ezen csapatokban résztvevő játékosok formája fogja megadni az irányelveket a válogatás felelősségteljes elvégzésére. A válogatott csapatot véglegesen április 24-én állítják össze.

A belügyminiszter betiltotta a magyar futballcsapatok romániai mérkőzéseit

Bukarestből jelentik: A belügyminisztérium betiltotta a Romániában turázó Kispest további játékeit és ezzel a pesti csapat mára Brassóban a Brasoara ellen kitűzött mérkőzése el is maradt.

A belügyminiszter intézkedéssel kapz csolatban a labdarugó szövetség egyik vezetője kijelentette, hogy egyelőre egyet nem magyar futballcsapatnak sem adnak Romániában játékengedélyt. Illetékes helyen a belügyminisztérium tiltó rendelkezést azzal magyarázzák, hogy a magyar szövetség nem adta hozzájárulását ahhoz, hogy Románia is résztvehessen a Közép-európai Kupa küzdelmében.

Nagyváradon lesz a Ripensia-NAC mérkőzés

Cluj-Kolozsvár, április 19. Megirta az Uj Kelet, hogy a Ripensia és NAC között tárgyalások folytak abban az irányban, hogy a nemzeti bajnokságról lejátszandó mérkőzést semleges pályán, Bukarestben játsszák le. Az erre vonatkozó tárgyalások a NAC elutasító magatartása miatt nem vezettek eredményre és így marad a kisorsolt eredeti terminus: május 6-án Nagyváradon.

Az ökölvívó Európa-bajnokság nemzetek ranglistája

Cluj-Kolozsvár, április 19. A múlt héten Budapesten lezajlott amatőr ökölvívó Európa bajnoksági versenyeken résztvevő nemzetek helyezési sorrendje és szerzett pontja a következő:

Romanov: Három pár selyemharisnya, Romnov, a jó megfigyelő, könnyed elbeszélő író ebben a művében egy orosz fiatal tudós feleségének nagy lelki megpróbáltatásait, szerelmi játékeit és tragikomikus esalódását írja meg. Egy darab élet hol komikus, hol megdöbbentően lecsúszó körképe ez a pompás regény. Ára köve 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség előzetes beklődése mellett, vagy után

1. Magyarország 22 ponttal.
2. Anglia 12 ponttal.
3. Németország 12 ponttal.
4. Lengyelország 12 ponttal.
5. Olaszország 8 ponttal.
6. Ausztria 7 ponttal.
7. Finnország 5 ponttal.
8. Svédország 3 ponttal.
9. Csehszlovákia 3 ponttal.
10. Norvégia 2 ponttal.
11. Románia 2 ponttal.
12. Észtország 0 ponttal.
13. Litvánia 0 ponttal.

KÖZGAZDASÁG

Módosították a devizakereskedelmi törvényt

Bucuresti-Bukarest, április 19. A kormány költségvetési bizottsága tegnap délután Aronoiu M. elnökle alatt értekezletet tartott a deviza kereskedelmi törvény kérdésében.

A tárgyaláson résztvett Mitita Constantinescu pénzügyi államtitkár, továbbá Oromolu, Leon, Fotino, Bursan, Dumitrescu és Stolanovici pénzügyi szakértők.

Az értekezleten elhatározták, hogy a devizatörvény első és második paragrafusát módosítani fogják. A jövőben csak a minisztertanácsnak lesz joga a

devizakereskedelmet korlátozni, a minisztertanács korlátozási határozatát pedig a Banca Nationala fogja végrehajtani.

A minisztertanács határozatainak életbeléptetésére külön regulamentet állítanak fel.

Ezt a regulamentet a pénzügyminiszterium és a Jegybank együtt fogják elkészíteni és a hivatalos lapban közzélik.

Elhatározták továbbá azt is, hogy minden külföldi hitelt a kormány rögzít a Jegybanknak cedál át.

Sporthirek

Mi van Rafinskiával? Még az ősszel történt, hogy Rafinskit, a Ripensia kitűnő játékosát egyesületnek május 1-ig kölcsönadta egyik cseh egyesületnek. Minthogy Rafinski kölcsönadási idejének lejárt a közeledik, egyik prágai lap azt a híradást közli, hogy Rafinski véglegesen Brünben marad, ahol jelenleg játszik. Jó volna tudni, mi van ténylegesen a kitűnő temesvári futballistával?

Az Universitatea pénteken délelőtt utazik háromnapos „turájára” Bukarestbe, illetve Brassóba. Az egyetemiek a következő összeállításban állnak ki: Sepsi, Sepi III — Sfera, Dobosan — Galn — David, Sárbu — Ploesteanu — Sepi II — Stefanescu — Surlasiu. Tartalékok: Ghilezan dr. és Ionas. A csapatot Hatiegan Jenő dr. és Molnár Gyuri edző kísérik.

A magyar profiligában a Phöbus 6:2 arányban győzött az Attila ellen Budapestben.

Lengyelország és Csehszlovákia között a kiéleződött politikai helyzet miatt mindennemű sportérintkezés megszakadt.

A Haggibbor-CFR reváns boxmérkőzés május 6-án lesz. A szakosztály egyéb, ként ezuttal közli, hogy rendes heti tréningjeit péntek helyett csütörtökön este tartja.

TURISZTIKA

A Haggibbor Turisztikai Szakosztálya április 22. és 23-án, vasárnap és hétfőn (kettős ünnep) a következő kirándulásokat rendezi:

Vasárnap és hétfőn kétnapos autós kirándulás a következő utiránnyal: Rekető-Dobrin-Járavize (itt éjszakázás), Testes-Tordaszentlászló-Kolozsvár. Résztvételi díj vendégeknek 110 lej, tagoknak 95 lej. Indulás vasárnap reggel 5 órakor a klubból. Ezen kirándulásra takaró és melegebb öltözék kívánatos.

Vasárnap egynapos autós-kirándulás a turi és tordai hasadékhöz. Résztvételi díj vendégeknek 85, tagoknak 75 lej. Indulás reggel 8 órakor a klubtól. Ugy az egynapos, mint a kétnapos kirándulásra jelentkezni az Aréna sporttüzletben lehet. Pista Unirii 5.

Fenti autós-kirándulásokon kívül, ugy vasárnap, mint hétfőn gyalogkirándulást is rendez a szakosztály Kolozsvár környékére. Indulás reggel 8 órakor a klub elől Calea Victoriei 10.

letet tartottak és véglegesen megszövegezték azt a jegyzőkönyvet, aminek alapján a kontingentálási rendszer készül.

Az új rezsim a jövő hét folyamán lép életbe.

Tőzsde

Cluj, április 19. Buza 76—77 kg. 400—410, tengeri 215—220.

Galati, április 19. Buza 76—77 kg. 370—380, árpa 58—59 kg. 140, zab 43—44 kg. 160, rozs 70 kg. ujtengeri 120—130, ótengeri 170.

Külföldi gabonátözsdek

Csikágó, április 18. Buza máj. 78.37—78.62, júl. 78.62—75, szept. 79.87—80.00 tengeri máj. 42.37, júl. 45.25, szept. 47.25, zab máj. 26.37, júl. 27, szept. 28, rozs máj. 52.12, júl. 53.87, szept. 55.37.

Winnipeg április 18. Buza máj. 65.37, júl. 66.12, okt. 67.75, árpa máj. 35.37, júl. 36.50, okt. 38.25.

Liverpool, április 18. Buza máj. 4.02 egyneved, júl. 4.04, okt. 4.06, dec. 4.08, tengeri apr. 6.03, máj. 6.00, június 6.00.

Pénzpiac

Bucuresti tőzsde. Zürich 32.30—32.70 Berlin 39.40—40.40, Newy. 99.5—109.50 London 514—524, Párizs 6.58 és fél—6.63 háromnegyed., Milánó 8.55—8.75, Prága 4.10—4.13, Bécs 23.85—23.85, Amsterdam 67.45—68.10, Brüsszel 23.35—23.60, Belgrád 2.25—2.50, Varsó 18.75—19.25, Madrid 13.60—14, Budapest 29.24, Stockholm 28.

Zürichi tőzsde. Buc. 3.08 Amsterdam 209.25, London 15.97, Berlin 121.50, Newyork 3.08 háromnegyed., Párizs 20.38, Milánó 26.35, Belgrád 7.00, Bécs 73.30, Prága 12.84, Varsó 58.32 és fél.

A kereskedelmi és iparkamara hírei. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a kereskedők és iparosok tudomására hozza, hogy az összes kereskedelmi és iparvállalatoknak el kell lenniük látva, a területileg illetékes egészségügyi hatóságok működési engedélyével, közbömbös az, hogy a vállalatok mikor létesültek. Azok a régi kereskedelmi és ipari vállalatok, amelyek 1950. július 14. előtt létesültek és el vannak látva a létesítés idejében érvényben állott törvények és szabályzatok alapján kiadott engedéllyel vagy iparigazolvánnyal, szerzett jogaik férvén, nem kötelesek új egészségügyi engedélyt szereznél vagy egészségügyi illetéket fizetni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

F. M. Sibiu. Osztrák állampapírjai ügyében forduljon, mint legautentikusabb helyre az osztrák nemzeti bankhoz. Címe: Österreichische National Bank, Wien. G. J. Odorheiu, D. I. Arad, F. J. né Pancota, L. S. Acáz, Levélben válaszolunk.

Voron

Bucuresti. Kelet tud.) akkor érkezik litikai és társas foglalkozás lehetősége, noff érkezik, amelyeket a valóságilag valójában, mint Voronoff és tudtak, akkán kívül igazgatóságát vezető orvos érkezéséről. Tomason Voronoffan pedig mint a korm

Az egyik beszélgetést részletesen is előtt az utolsó tudományos mondotta, hogy a káját, abból

Az első kiállítások elméleti és gyakorlati szempontból állottak, kor fiatalabb letettesítette nap után megáruáltak el, hogy tünnek el orvosok néhány ket, Voronoff élték. Megcsináltak: a kisérletnek: a egy év után állatok ismét állapotukba állították megkés és éterezés noff, hogy

a mirigyekb és hogy egy ültetésük me testet. Mir vez

Az élet megmáját az egyik kig, a zoológia nyonta. A tudó a halaktól a szárnyasokig későkig egy törv

u szervezet kéletesbedése csökk

A halak és a miút a szárnyas dig viszont na emlősök Nagy bronban 1230. évig élt. A pos béka 200 eszte élete is nagyvrtágában a par nek, a holló nyolcvan évet ének. Így jutt a rekordot az fántok, amelyek nem gyakori é husev állatok az ember mu olyan kort, állat sem ért a szabálynak legtkéletesebb másfél évszázad állapítani, hogy 140 év nem berj t

OLL (HUM-1)

Voronoff dr. és a megfiatalítás titka

Voronoff Bukarestben nyilatkozik a megfiatalítás problémájáról

Bucuresti-Bukarest, április 19. (Az Uj Kelet tud.) Sergej Voronoff professzor akkor érkezett Romániába, amikor a politikai és társadalmi világ minden részéből foglalkozik, csak éppen a megfiatalítás lehetőségével nem. Ezért volt Voronoff érkezése mentes a külsőségektől, amelyeket rendes körülmények között valószínűleg itt is éppúgy megkapott volna, mint a többi európai államokban. Voronoff érkezéséről nagyon kevesen tudtak, a konstancai kikötő vámhivatalán kívül csak az Athene Palace hotel igazgatósága, amely értesítette a főváros vezető orvosát köréit a párizsi orvostudor érkezéséről. Két orvos jelent meg az állomásán Voronoff fogadtatásán, hivatalosan pedig csak Nemjescu sajtófőnök, mint a kormány küldöttje, fogadta.

A halálfélelem és az életvágy harca az emberben

Az egyik bukaresti lap munkatársa beszélgetést folytatott Voronoffal, aki részletesen ismertette a saját képviselője előtt az utolsó két évtizedben folytatott tudományos munkássága eredményeit. Elmondotta, hogy 1913-ban kezdte meg munkáját, abból indulva ki, hogy

a halál tudata a legigazságtalanság és legtöbb szenvedést okozó érzése az embernek.

aké saját halhatatlanságának képzetén nevelkedett. Tudatában, vagy talán helyesebben, tudata alatt az ember csak az életet érti meg, mert az élet számára teremteték meg, a halhatatlan gondjaitól az utolsó kis sejtjéig, mely a világ, mindenség első életmegnyilvánulásának emlékeztetője. Az életösszön és a halálfélelem közötti küzdelem teremtette meg a pesszimizmust, mely az emberiség legnagyobb gondolkodóit is kizozza és mely minden örömeinkbe egy kis keserűséget is vegyít. Ez az ösztön lüktetett az emberben mindig és ezért keresi azt az életrit, amelyel az életet meghosszabbítani tudná. Sajnos, mindezek a kísérletek csődöt mondtak, Metschnikow utolsó kísérletének sem volt jobb sorsa. Az aludtej és joghurt elmélet, amelyel a bélrendszer káros erjedéseit ellensúlyozni akarta — szerinte ezek okozzák az öregséget — nem óvta meg őt attól, hogy ne haljon meg hetvenéves korában, annak ellenére, hogy husz éven keresztül szigorúan tartotta a diétát.

Az ujjászülető állatok

Az első kísérletről beszélt Voronoff, amikor elméletének helyességét néhány állatkísérlet igazolta. Néhány tehetetlen, öregedő állat, melyek már a halál küszöbén álltak, szinte ujjászülettek, amikor fiatalabb állatok ivarmirigyével helyettesítette be a sajátjukat. Három hónap után meglepő éleltséget és életértő árultak el. Mintha csoda történt volna, úgy tüntek el az öregedés jelei. Az állatorvosok néhány hétre becsülték az életüket, Voronoff műtétje után még évekig éltek. Megcsinálta az ellenpróbáját is a kísérletnek: a már megoperált állatokból egy év után újra kivette a mirigyet. Az állatok ismét visszaestek előbbi beteges állapotukba és csak mikor a mirigy átültetését megismételte, váltak fiatalokká és életreoskák. Így jött rá arra Voronoff, hogy

a mirigyekben csodálatos életenergia van

és hogy egy beteg szervezetbe való átültetésük megerősíti és megfiatalítja a testet.

Minél magasabbrendű a szervezet — annál rövidebb az élet

Az élet meghosszabbításának a problémáját az egyesjüektől kezdve az emlősökig, a zoológia egész világán tanulmányozta. A tudomány megállapította, hogy a halaktól a kétélűektől, a kéreltűektől a szárnyasokig és a szárnyszerűektől az emlősökig egy törvény vonható le:

a szervezet komplikálódásával és tökéletesbedésével fordított arányban csökken az élettartam.

A halak és a kétélűek tovább élnek, mint a szárnyszerűek, ezeknek egyrésze pedig viszont nagyobb kort él el, mint az emlősök. Nagyon gyakran idézik a Heill, bronban 1230-ban fogott csukát, mely 267 évig élt. A ponty 150 évig él, a teknősöké 200 esztendőig is él, a krokodilus élete is nagyon hosszú. A szárnyszerűek világában a papagályok évszázadokat élnek, a holló hetven évet, a vadkacsa nyolcvan évet. A sasok 120 évig is élhetnek. Így jutunk el az emlősökig, ahol a rekordot az elefánt tartja. Voltak elefántok, amelyek száz évig éltek, de ez nem gyakori és nem szabályosított. A hásevő állatok élete még rövidebb. Csak az ember mutat fel az emlősök között olyan kort, amelyet egyetlenegy emlős állat sem ért el, bár — és ez ellentmond a szabálynak — testi berendezkedése a legkérdésesebb. Vannak emberek, akik másfél évszázadot éltek át és meg lehet állapítani, hogy

140 év nem összeférhetetlen az ember test összetételével.

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

SZTIKA

Sztiikai Szakosztály vasárnap és hétfőn érkező kirándulása.

kétnapos autós kirándulás: Rekető-éjszakázás). Testesváros. Részvételi díj tagoknak 95 lej. Indulás 5 órakor a klubra takaró és melegítő.

autós kirándulás a károkhoz. Részvételi díj tagoknak 75 lej. Indulás 10 óráig. Ugy az egy-egy kirándulásra is sportútletem lehet.

lásokon kívül, ugy a gyalogkirándulást Kolozsvár környékén órákora a klub elől

legesen megszövevényesítet, aminek a rendszere ké-

vő hét folyamán

de

buza 76-77 kg. 400
20.
buza 76-77 kg. 379
zab 43-44 kg.
tengeri 120-130.

matózsédek

Buza máj. 75.37
szept. 79.87-80.00
jul 45.25, szept.
jul. 27, szept. 28.
53.87, szept. 55.37.
Buza máj. 65.37.
túrpa máj. 35.37.

Buza máj. 4.02
2. okt. 4.06.02.
6.03. máj. 6.00.

cs

rich 32.30-32.70
ewy. 99.5-109.50
zs 6.58 és fél-
llanó 8.55-8.75.
Bécs 23.85.-
10. Brüsszel 23.35
2.50. Varsó 18.75
-14. Budapest

3.08 Amszter
97. Berlin 121.50
negyed. Párizs
igrád 7.00. Bé-
só 58.32 és fél.

kamara hírei. A
és iparkamara a
tudomásra hoz-
kedelmi és ipar-
jók látva, a te-
gügyi hatóságok
közömbös az
létesültek. Azok
pari vállalatok,
előtt létesültek
besítés idejében
k és szabályza-
álllyal vagy ipar-
gaik lévén, nem
ti engedélyt sze-
illetéket fizetni.

SZTÖI

TEK

állampapírjai
gaumentikusabb
bankhoz. Címe:
ank, Wien.
Arad, F. J.-né
lben válaszol-

A „Levant“-tal Palesztinába

Hetenként kétszeri rendszeres utazás csoportosan és egyénileg a Regele Carol, Polonia, R'svegljo és Progresso hajókkal. Rendkívül előnyös árak. Információkat és prospektust ad

„LEVANT“
Societate Anonimă de Voiaj
Bucuresti, Str. Smărdan 11. Tel. 3.29-83.

Hatszáz háztulajdonos viskóját bonthatná le bírői ítélet alapján a nagyváradi városi tanács, ha volna szive hozzá

Érdekes per a házépítési engedélyek miatt Nagyvárad városi tanácsa és 600 háztulajdonos között

Oradea-Nagyvárad, április 19. (Az Uj Kelet tud.) Hetek óta izgalmas harc folyik a nagyváradi háztulajdonosok és az időközi bizottság között. A város mérnöki hivatala konstataulta, hogy mintegy 1200 olyan háztulajdonos van Nagyváradon, aki házázt előzetes hivatalos mérnöki engedély nélkül építette. A külvárosi kerületekben történt ilyen építkezéseket fáradtságos munkával összeírták és miután a város nem tudta kényszeríteni a tulajdonosokat, hogy a bejelentéseket utólagosan eszközöljék, mindnyájuk ellen kihágási eljárást indított a járásbírósg előtt. Néhány hét alatt a nagyváradi járásbírósg hatszáz ilyen ügyet tárgyalt le és a háztulajdonosokat 100-500 lejig terjedő pénzbüntetésre ítélte.

Súlyosabb azonban ennél a mellék-büntetés, amely végsőkig kiélezte a konfliktust a város és a háztulajdonosok között. A járásbírósg ugyanis kötelezte a kihágást elkövető háztulajdonosokat, hogy a bejelentéseket utólag eszközöljék, a szükséges taxákat utólag lefizessék. A járásbírósg erre har-

mincnapos terminust adott az érdekelt háztulajdonosoknak, azzal, hogy ha a díjakat nem fizetik le, úgy a várost felhatalmazza az épületek lebontására.

A harminc nap az esetek többségében már eltelt, de még egyetlen háztulajdonos sem fizette be az illetékeket és nem vette ki a házépítési engedélyt.

A háztulajdonosok ugyanis valamennyien szegény külvárosi proletárok és parasztok, akik vályogból, vagy fából építettek maguknak meglevő telkeiken vagy kisajátított területen és nincs pénzük a költséges iratok beszerzésére. E pillanatban tehát az a helyzet, hogy a városnak jogában állana 600 házat ledobni a külvárosi negyedekben.

A háztulajdonosok szervezete hetek óta folytat tárgyalásokat a városi tanáccsal, amely legközelebbi ülésén fog dönteni afelől, hogy éle és hogy milyen mértékben él a járásbírósgou megítelt jogával.

Lezajlottak a máramarosszigeti hitközségi választások

Joszovits Lipótot választották meg a szigeti hitközség elnökéül

Sighet, április 19. (Az Uj Kelet tud.) Az elmúlt vasárnap zajlottak le a máramarosszigeti hitközségi választások.

Szokotlanul heves küzdelem előzte meg a vasárnapi választásokat. Az ellenzéki frakció hetekkel ezelőtt indította be kampányát. Főbb program pontjait a gabella lényeges leszállítását tüzte ki, ami — magától értendőleg — a szigeti zsidó kisegyszintenciák körében sok hívet szerzett a pártnak.

Az ellenzéki frakció Joszovits Lipót volt elnökkel szemben Herschkovits Ábrahámot jelölte. A választás előtti 48 órában a küzdelem elfajult, úgy, hogy a két frakció hangadói a küzdő felekhez nem méltó személyi háboruszkodásra terelték a dolgot. Ezek a harcmetódusok arra készítették Herschkovits Ábrahámot, aki egyébként az elmúlt ciklusban alelnöke volt a máramarosszigeti hitközségnek, hogy jelölését visszavonja.

Herschkovits Ábrahám visszavonulása következtében az ellenzéki frakció Weisz Izraelt jelölte elnökül. Ilyen előzmények után kezdődtek meg a hatalmas erőt képviselő két párt hitközségi választásai.

Megválasztották továbbá a következő képviselőtestületet: Weisz Izidor és Schwimmer Vilmos templomgondnokok, továbbá Eisikovits Eizik. Feld-

mann Bernáth, ifj. Friedmann Hermann, Grünwald Izidor, Jakobovits Ferenc, dr. Katz Béni, Klein J. Simon, Katz Majer, Kratz Szender, Kaufmann A. Baruch, Tabák Herman, Mendelovits Ignác, Mátyás Koppel, Neulander Wolf, Steinbach Sámuel, Szmul Mihály, Stauber Herman, Peri Móric képviselő testületi tagok. Póttagok Traubkatz Salamon, Lébi Emánuel, Moldovan Jenő és Weisz Izrael.

A választás után Joszovits Lipótot hatalmas tömeg üdvözölte lakásán. Az újráválasztott elnök az üdvözlésekre adott válaszában bejelentette, hogy minden erejével azon lesz, hogy a hitközségi tagok terheit könnyítse, tekintve azonban a hitközség jelenlegi súlyos helyzetét, ezt a tervét csak fokozatosan és az adott körülményekhez reméli keresztülvinni.

— Titkos rádióleadóállomás Szófiában. Szófiából jelentik: A bolgár fővárosban titkos rádióleadóállomás működik, amely politikai információkat közvetít rövid hullámokkal. A szófia postai igazgatóság rádióellenőrző osztálya megállapította, hogy a titkos adóállomás valahol a főváros körzetében működik, pontos helyét azonban eddig még nem sikerült kinyomozni. A rendőrség nagy erővel folytatja a vizsgálatot, mert minden jel arra mutat, hogy a politikai információkat bolgár kommunisták küldik Moszkvának.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Hevesi Piroska zongoraestje

Hevesi Piroska pianistaművészete az előrehaladott szezon dacára nagy közönséget vonzott szerdán este a kolozsvári katolikus gimnázium dísztermébe. Ugy-úgy, minden krízis, rádió, grammofon és egyéb zavaró tényező sem tudja kioltani az emberekből az „igazi” zene, valamint a hangversenyterem közvetlen sugárszereplésére iránti vonalmat. Hevesi Piroska művészete már műsorának összeállításával kezdődik; zenei intellektusának meglepően nagy skálája teszi lehetővé, hogy Bach piéztizmusából például Liszt legteljesebb romantikájába kapcsoljon át és hogy a H-moll szonáta után Albeniz és Manuel de Falla spanyol népi kóroritu muzsikáját játssza úgy, hogy ebből minden romantikus utánérzés eltűnjön.

Mert minden technikai problémától eltekintve, egy koncert nehézségét éppen ez a sok lelkiséget kívánó változatosság jelenti. Hevesi Piroska Bach játéka igazi és kizárólagos Bachot jelent és ha a H-moll szonátára kerül a sor, ez azt jelenti, hogy itten Lisztet fogunk hallani, tehát romantikus érzések hangvilágát. Mozartot pedig csak egészen kevesen tudnak olyan gyöngyözően, átlátszóan és mégis minden frívolitástól mentesen zongorázni, mint Hevesi Piroska; ez is volt a műsor legjobb pontja. A Liszt-rapszódia helyett, mely mindig kompromisszumot jelentett a „gyengébbek” nek, szívesebben hallgattunk volna egy Campanellét. Hevesi Piroska a művészek, az igazi művészek nemes pályáját járja le, amikor a hangsúlyt fokozatosan a zongorázásról a zenére teszi át és a virtuozitást a zenei gondolat mélyebb expressziójára váltja át. Ilyenkor válik aztán a zongorázás kíméletlen hangszerré és a szóra, kizárólag a művésztől, szent dolgok hirdetőjé lesz, aki már nem a billentyűket és ujjait, hanem a gondolatot érzi. A közönség is valószínűleg ezt érezte, amikor lelkes tapsokkal köszönte meg az illusztris művésznek a teljesítményét.

Boskovics Sándor

Az én testem az enyém...

(Sajtóbejelentő a Royal-mozgóban)

Egészen különlegesen nagy lelki életmenny. Minden porcikájában, minden méretében a Mát adja. A Te és az En filmem. Fiatalok vagyunk, küzdünk, dolgozunk és közbe szeretünk. Te az irodista kisasszony és a 25 éves. Nines múlt csak jelen, a jövő nem látjuk. Gépek kattognak, forr a munka, nehéz proletár kezek lendülnek munkába. Változik a kép. Munkás otthon. A hatodik gyerek után most jön a hetedik. Nem várják, de jön.

A természet kérlelhetetlen. Törvényei vannak. Lotte az irodista kisasszony elájul. A doktorkisasszony nem segít. Nem szabad, tiltja a hivatást. Lottenek pedig 120 márkája nincs. Klinika: egy hét, nem lehet kiesik állásából. Más orvos: újabb márkázón.

Leány, ki születendő gyermeke miatt elvesztette állását, asszony, ki a másik öt gyermekének nem bírta enni adni a hatodik miatt. Mind gyermekek, születendő emberek, akiket nem vár senki, kik rosszkor jönnek. Egzisztenciát, életet rabol az Új élet.

A törvény és statisztika életet és gyermeket kíván. Az élethez pedig nem statisztika és tételes törvény, hanem megélhetés kell.

Ez a pár sor csupán izelítő abból a modern, kolektív filmből, melynek minden egyes szereplője a lelki kulturának és játszanitadásnak horizontális fokán áll: Hertha Thiele (Leányok az intézetben főszereplője) Maria Forescu, Erna Morena, Eduard Wesener. Fényképezése és rendezési technikája ultramodern és acél-élel vési mondanivalóját belénk. Nem dráma, hanem kortörténet. A te feleségednek, az enyémnek, Neked és Nekem a Pádnak és az En leányomnak a problémája.

ROMAN OPERA MŰSORA:

Péntek este 8 órákor: Denevér.
Szombat délután 3 órákor: Madarász.
Vasárnap délután 3 órákor: Mignon.
Hétfőn este 8 órákor: A bukaresti Maria Ventura színház előadása.
Szerda este 8 órákor: Zsidónő.
Péntek este 8 órákor: Hoffmann meséi.
Szombat este 8 órákor: Trubadur.
Vasárnap délelőtt 11 órákor: A Kultur. Liga előadása.
Vasárnap este 8 órákor: Cigánybáró.

A kolozsvár-nagyvárad-i társulat negyedik játékközlésének megnyitó műsora:

Pénteken este fél 9-kor: Nagy premier! Helyet az ifjúságnak. Fodor László és Lakatos László világsikerű vigjátékújdonsága. A budapesti Belvárosi Színházban több mint 150 előadást megért nagyszerű újdonság. Ragyogó szereposztásban. Rendes helyárrakkal.

Szombaton délután 4-kor: 10 és 17 lejes helyárrakkal: Csipetke. Operett.

Szombaton este 9-kor: Helyet az ifjúságnak. Vigjátékújdonság 2-odszor. Rendes helyárrakkal!

Vasárnap d. e. 11 órákor: Matiné: 10 és 17 lejes helyárrakkal: Csipetke.

Vasárnap d. u. 3-kor: 10 és 17 lejes helyárrakkal: Nyitott ablak. Női Károly énekes, táncos, zenés katona bohózat.

Vasárnap d. u. 6-kor: Helyet az ifjúságnak. Vigjátékújdonság. Rendes helyárrak.

Vasárnap este 9-kor: Szabad a csók. Nagy operett. Erdélyi Mihály nagyszerű operettje. A budapesti Városi Színház állandó nagyszerű műsor-darabja. Rendes helyárrak!

Hétfőn este fél 9-kor: Helyet az ifjúságnak. Vigjáték. Rendes helyárrak. Kedden este fél 9-kor: Helyet az ifjúságnak. Vigjáték. Rendes helyárrak.

Szerda este fél 9-kor: Az ember tragédiája. Az ünnepi díszelőadás változatlan megismétlése. 30 tagú zenekarral, kórossal, 50 tagú statisztával, teljesen új rendezésben, új díszletekkel, rendes helyárrakkal.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

Főhercegnő útkárnője. Elsőrangú operett, főszerepekben: Willy Forst, Liane Haid. Zenéjét szerezte: Ralph Benatzky.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:

Az indián bosszúja. Csodás film, főszerepben Ren, a csodáló.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, április 20.

Bukarest. 18.15: Rádiózenekar. 19.20: Lemezek. 20: Fülharmonikus hangverseny Clemens Karauss vezényletével.

Budapest. 6.45: Torna. 10: Felolvasás. 12.05: Trió. 3.30: Diákféltő. 5: Szalonzenekari hangy. 6.25: Hegedű. 7.30: Le. hár Giuditta c. zenés vígjátéka az Operaházból. 10: Hanglemezek.

Bécs. 17.10: Lemezek. 22.15: Szórakoztató lemezek.

Varsó. 20.15: Fülharmonikus hangy. Milánó. 20.45: Lemezek. 21: Szimfoni. kus hangy.

Róma. 20.45: Szimf. szvit. Belgrád. 19: Lemezek. Berlin. 23.30: Mozart szonáták.

Szombat, április 21.

Bukarest. 19.20: Lemezek. 20: Rádiózenekar. 21.45: Hírek. 22: Zenekari hangverseny.

Budapest. 6.45: Torna. 9.45: Hírek. — 12.05: Szalonzene. 4: Meséor. 5: Hanglemezek. 6: Mit üzen a rádió? 8: Operett. 10.40: Jazz. 11: Operaház tagjaiból alakult zenekari hangy.

Bécs. 19.25: Rádiózenekar. 20.55: Verdi: Traviata c. operája Milánóból.

Berlin. 18.20: Kamarazene. Breslau. 19: Új lemezek.

Lipsc. 20.10: Suppé: Boccacio című operettje.

Varsó. 18.10: Operett. 19.50: Lengyel hangy.

Milánó. 20.55: Verdi: Traviata című operája. Főszereplők: Cobelli, Schipa, Dan'se.

Róma. 21: Opera.

Amikor megházasodtak,

a leány teljesen

szegény volt,

de néhány nappal az esküvő után,

hála egy

SORSJEGYNEK

szép hozományt

hozott a házhoz

Egy magánhivatalnok jegyben járt egy vasuti tisztviselővel, egy kedves, szorgalmas, de szegény leánnyal, megházasodtak, mert biztak fiatalágukban és a jobb jövőben. A férfi mit sem tudott róla, hogy a leány a mátkaság ideje alatt az állami osztály-sorsjáték egy sorsjegyét vásárolta meg, egy sorsjegyet, amely, szép összeget, 600.000 leit hozott! Most már sokkal könnyebb az ut a boldogság felé.

Vásároljon még ma egy osztály-sorsjegyet. Siessen a szerencse elé ne várja, hogy a szerencse Önt keresse!

A Román állami sorsjáték most osztja ki első ízben a következő nagy nyereményeket:

8 millió
3 millió
2 millió és
19 darab
1 millió

A legszerencsésebb esetben a nyeremény 13.000.000 le!

Huzás május 3-án és 4-én.

A milliók uton vannak!!!

Menjen elébe és vegye meg szerencse sorsjegyét a

Banca Ilescu S. A.-nál
Cluj

Új szerencsés föelárusító
Clujon

Török és Társa Cluj

Postafiók 23.

Rendelje meg postán sorsjegyét, mert

Török szerencséje örök!!

Révész Ernő föelárusító Targu-Mures jelenti:

Az előző sorsjátékban kifizettünk szerencsés játékosainknak:

Dec. 8-án	20981	számu sorsjegyre	1.000.000
Febr. 1-én	15228	számu sorsjegyre	1.000.000
Okt. 20-án	17506	számu sorsjegyre	300.000
Márc. 14-én	17850	számu sorsjegyre	200.000
Márc. 20-án	16158	számu sorsjegyre	70.000

Rendeljen Ön is e szerencsés kollekcióról. — Messzemenő diszkréció. — Azon-nali posta széküldés. Cec 43030.

APRÓHIRDETÉSEK

Fiatl pár keres butorozott szobát és konyhát, esetleg orth. zsidó uri családnál szobát konyha használatl május 1-re. Címét a kidóba kérek.

Kesztyűvarró tanfolyam kezdődik e hó folyamán, részvétl díj 500 lej. Érdeklődni Calea Reg. Ferdinand 29. I. em. 2. ajtó.

Férjhez adnám elismerten bájos, eszinos, középtermetű, művelt, 22 éves izr. unokahugomat. Hozományá 400.000 lej készpénz vagy tehermentes, milliós értékű vállalat. Esetleg örökös állás, mely havl 20.000 lejt jövedelmez. Biztos egzisztenciájú vagy hasonló vagyonnal rendelkező, 27—31 éves izr. uriemberk irjanak bizalommal és teljes címmel „Diszkréció” jellegére a kiadóba.

Egy 2-ös számu szódaviztöltőgépl okcsón eladó. Unirea szódavizgyár Huedin.

Egy komplett textilüzletberendezés jutányos áron eladó. Értekezni Serilana S. A. Reg. Ferdinand 14.

19 éves fodrásznő jömenetelű női szalón nál férjhez menne biztos egzisztenciájú izraelita fiatalemberhez. Fényképes levelet „Barna” jellegére a kiadóba kér.

Évvégi vizsgákra sikerrel készít elő és korrepetál elemistákat fiatal urileány. Kezdkönek és haladóknak német nyelv-órákat ad szerény díjazás mellett. Megkeresések „Május elseje” jellegére a kiadóba.

Ha garantált kóser, naponta frissen fejt tehén és bivalytejet óhajt, forduljon Schwartz Ignácéhoz, Str. Filipeşcu 7. Házhöz szállítva is kapható.

Ujlag f...
hogy a viz...
téshez bek...
szerezzék...
Az érvén...
megirtuk, a...
lesztinára...
amennyiben...
sebb, új e...
Megirtuk...
vizum érd...
nyitványt...
nyitványt...
kedők vagy...
kérjen bizi...
jegyzett cé...
ra utazik...
kell kérjen...
vanyt, amel...
vagy egyé...
Ezeket az...
kell küldjék...
jezetten me...
A bekért...
meghosszab...
Bukarestbe...
eimre:

Kedem b...
Spialului...
tei I.

Egyidejű...
ge is értes...
ról (Cluj, R...
David Eli...
zia Oradea...
cimüket, h...
kat megkülé

— Iorga...
nemzeti par...
letik: Tase...
vet a Dimi...
lépelt a nem...
előit a Iorg...
— Eljegye...
resti eljegye...
den külön é

— A teme...
a temesvár...
április 21-én...
Királyné vé...
tart. A har...
vasárnap 12...
szerint 1 ór...
vetitl. A Ha...
karnagy vez...
Weisz Jenő...
tet Freund I

Ma, péntek...
„Az é...
Fősz.: Hert

Jön: EVEL...
Opera csü...
Amerika

— Kunt H...
lett. Oslóból...
ket irt egyik...
jelenti, hogy...
lista eszmék...
végiában.

— Hathón...
rák szocialis...
tiltott szocia...
gének folyta...
ban a rendő...
ták itéletüke...
terjedő bürt...
több letartó...
mén folytatj...
ciáldemokrat...
esekszlovák...
der Thaya...
6300 röpirato...
összes sulya...
tek egy más...
virradó éjsz...
ban, ahová...
Brünnen m...
tott Arbeitz...
Április 15-én...
szágoton a...
átkutattak...
dány Arbeit...
propaganda...
utasait is le...
ítelték fözöt

HIREK

A Zsidókórház kirándulóinak figyelmébe

Ujlag figyelmeztetünk mindenkit, hogy a vizumhoz, vagy az érvényesítéshez bekért iratokat haladéktalanul szerezze be.

Az érvényesítéshez, mint többször megírtuk, a Cercul de Recrutare Pa-lesztinára érvényes igazolványa kell és amennyiben az utlevél négy hétnél idősebb, új erkölcsi bizonyítvány.

Megírtuk azt is, hogy kinek kell a vizum érdekében iparkamarai bizonyítványt és kinek vagyonszági bizonyítványt beküldeni. Bejegyzett kereskedők vagy iparos a kamarától kell kérjen bizonyítványt arról, hogy bejegyzett cég és hogy a telavivi vásárlás utazik. Nem kereskedő a várostól kell kérjen vagyonszági bizonyítványt, amelyből kiderüljön, hogy háza vagy egyéb megfelelő vagyona van.

Ezeket az okmányokat csak azok kell küldjék, akiknek ezt címükre kifejezetten megírtuk.

A bekért okmányokat, valamint a meghosszabbított utleveleket, direkt Bukarestbe kell küldeni az alábbi címre:

Kedem birou de voiaj pt. escusiunea Spitalului Evreesc Bucuresti, str. Colteii 1.

Egyidejűleg a kirándulás vezetősége is értesítendő az iratok elküldéséről (Cluj, Kereskedelmi Hitelintézet).

David Elizabeta Arad és Klein Terézia Oradea táviratilag közölik pontos címüket, hogy részükre az utasításokat megküldhessük.

A kirándulás vezetősége.

Iorga egyik alfőnöke belépett a nemzeti parasztpártba. Bukarestből jelentik: Tasca professor volt berlini követ a Dimineata értesülése szerint belépett a nemzeti parasztpártba. Tasca előtt a Iorga.pártnak volt egyik vezetője. — Eljegyzés. Csörgő Györgyöt Bucaresti eljegyezte Sebők István Cluj. (Mindkét külön értesítés helyett.)

A temesvári Hazamír zsidó dalárda a temesvári szerb dalegyüttel együtt április 21-én Belgrádban Maria jugoszláv királyné védnöksége alatt hangversenyt tart. A hangverseny teljes programját vasárnap 12 órakor, romániai időszámítás szerint 1 órakor, a belgrádi rádió is közvetíti. A Hazamír dalárdát Fischer Samu karnagy vezényli, szólót Lax Salamon és Weisz Jenő éneklék, míg a zongorakíséretet Freund Leó zongoraművész látja el.

Ma, pénteken a ROYAL MOZGÓ-ban: „Az én testem az enyém” Fősz.: Herta Thiele, Thea von Harbou regénye után. Jön: EVELINE LAYE, a Metropolitan Opera csillagának énekes világhírnéje. Amerika legszebbhangú énekesnője.

Kunt Hamsun — nemzeti szocialista lett. Orsólól jelentik: Kunt Hamsun cikket írt egyik oslói lapban, amelyben jelenti, hogy a jövőben a nemzeti szocialista eszmék propagálójává szegődik Norvégiában.

Hathónapi börtönrre ítélték 30 osztrák szocialistát. Bécsből jelentik: A befiltott szocialdemokrata párt tevékenységének folytatása miatt az elmúlt napokban a rendőrhatalóságok már meg is hozták ítéletüket. A vádlottakat hat hónapig terjedő börtönbüntetéssel sújtották és több letartóztatott ellen hazaárulás címén folytatják az eljárást. Az elítélt szocialdemokraták egyrésze április 9-én a csehszlovák határ közelében fekvő Laa an der Thaya közelében nyolc esomagban 6300 rüpiratot csempészték át, amelyeknek összes súlya 128 kilogramm volt. Az elítélt egy másik csoportját az április 14-én virradó éjszaka fogták el Oberhollabrunnban, ahová egy autón érkeztek, melyen a Brünnen megjelenő és Ausztriából kitiltott Arbeitzeitung 23.500 példánya volt. Április 15-én Schwechat közelében az országuton a csendőrök megállították és átkutatták egy autót, amelyen ötezer példány Arbeitzeitung volt, továbbá más propagandaanyag. Ennek az autónak az utasait is letartóztatták, s ezek is az elítélt közötti szerepelnek.

Mit írt a nagyváradi sajtó a kolozsvári Magyar Színház ciklusnyitó ujdonságáról

Helyet az ifjúságnak

Fodor László és Lakatos László briliánsan bírák mesterségüket. Nem hagynak egy üres, egy kiaknázatlan területet és minden talpalatnyi helyet a száguldó ötlet, a versenyt futó és szikrázó teleményesség számára foglalnak le. Győznek és dühöng a közönség tapsa. A darab szédítő tempóját vette át a kolozsvári társulat előadása is. A legjobbik közt is az elsősortan áll. Valami boszorkányos ügyesség volt ebben a rendezésben és előadásban. A közönség régen nem mulatott úgy színházban, mint tegnap este. Minden jelenet végén nyiltszíni tapsok törtek ki. (Szabadság).

Páratlan sikere volt a tegnapi bemutatonak. A közönség állandóan beletapsolt a mondatok felébe, mert ezeket a mondatokat a tömeg szájából vették, akk ott ültek a nézőtérben és hajszolták magukban az illúziót fel egészen a maxi-mumra. Ma ilyen darabokat kell írni! Pesten 150 zsufolt ház és nálunk? A tegnapi siker után itélve, ez lesz a szezon üdvöskéje, bombája. Az előadás párhuzamosan halad a darabbal, nem is lehetne jobb. Kádár Imrénének sikerült teljes összjátékra hangolni a szereplőket, hogy érezni tudjuk az összekötő kapcsolatot a személyek között azután is, hogy kimentek a színről. Minden pillanatban várjuk hogy visszajöjjenek és előre tapsolunk nekik. Kovács György lendülete, főlényes biztonsága már az első jelenetben csatát nyert. Tompa Béla állandó nyiltszíni taptot kapott. Szép és meggyőzően hatásos volt Erényi Böske, Stefanidesz Ili egy gépirőreányt alakított ösztönös kedvességgel. Tompa Sándor, Balázs Samu, Forgács Sándor és Mészáros Béla pompás egységben segítették elő a sikert. (Estilap.)

Végre hosszú esztendő után nyugodt lelkiismerettel és biztos örömmel állhatjuk meg, hogy a színházi esték értékes élményt, vagy teljes illúziót és élvezetes szórakozást jelentenek a közönség számára s ha valaki megírja egyszer a kisebbségi színjátszás viszonyosságát történetét, az idej színi szezon külön fejezetet, komoly értékelést kap az erdélyi magyar színpad történetében. A színház végre nyitva s a nivós és lelkes játék végre lelkes színházi közönséget tudott teremteni. Egyszóval ismét színpadja és ismét közönsége van az erdélyi magyar színjátszásnak s a színpad és a színészek elérkeztek a legnagyobb elismeréshez, megérdemlik a komoly értékelést és kritikát. (Erdélyi Lapok.)

Rég nem volt már vigjátéknak olyan kirobbanó sikere. Már az első felvonás kezdő jeleneteiben végigárad a nézőtérben a jöztű, gondolatfeleletű nevetés, összecsapodnak a tenyerek és sokszor percekre megszakadt az előadás, mert a közönség önfelédten tapsolt a szerzőknek és az elsőrangú szereplőknek. Bizonyos, hogy az előadás sok telt házat fog vonzani. Megérdemli. (Magyar Hírlap.)

Nézzé meg a Helyet az ifjúságnak előadását a Magyar Színházban pénteken, szombaton, vasárnap, hétfőn vagy kedden

Helyet az ifjúságnak a premierje ma este félkilencor

A német nemesség másfél százaléka nem tiszta árja. Bécsből jelentik: A német nemesség marsallhivatála tudvaleg kötelezte tagjait, hogy akik a szövetségbe való bejegyzés céljából jelentkeznek, tartoznak 1750-ig visszamenőleg igazolni a maguk és feleségük felmenő ágában a tiszta árja származást. Most járt le a jelentkezés határideje. Az eddigi adatokból az derül ki, hogy a német nemesi családok másfél százalékát ki fogják rekeszteni a nemesi szövetségből a nemárja vérkeveredés miatt.

Figyelem! A ma esti Helyet az ifjúságnak előadása kivételesen 9 órakor kezdődik. A színház igazgatósága értesíti a közönséget, hogy a ma esti Helyet az ifjúságnak című vigjáték előadása kivételesen 9 órakor kezdődik.

Egy millióval csökkent a német lapok példányszáma. Berlinből jelentik: A legújabb német statisztikák szomorúan számolnak be a lapok példányszámának esőkkénéséről. A legerősebb a esőkkénés az egykor baloldali vagy középpárti, de most már gleichschaltolt lapoknál. A Berliner Morgenpost, mely valamikor a legolvasottabb napilap volt, két év alatt 560 ezer példányról 341 ezerre esett vissza. A B. Z. példányszáma 165 ezerrel 91 ezerre esett. A mérsékelt jobboldali Lokalanzeiger 250 ezerrel 165 ezerre, a német nemzeti (majdnem náci) Tag 100 ezerrel 42 ezerre, a 12 Uhr Blatt 100 ezerrel 56 ezerre esőkkent. A mérsékelt jobboldali lapok közül csak a Deutsche Allgemeine Zeitung, a nagytöke lapja tartotta meg 60 ezres példányszámát. De esőkkent a hivatalos náci lapok példányszáma is. A nemzeti szocialista párt delutáni lapja, az Angriff, melynek főszerkesztője Göbbels, az utolsó két hónap alatt 10 ezer példányt veszített. Januárban még 70 ezer példányban jelent meg, márciusban csak 60 ezerben. Emelkedés csak a Völkischer Beobachter-nél, a párt reggeli lapjánál tapasztalható, de ez is csak 330 ezerre emelkedett. Minden hatóság propagandá ellenére. Mindent összevetve, a német lapok példányszáma két év alatt összesen egymillióval csökkent. A németek, úgy látszik, nem szívesen olvassák az egy kaptafára készülő, egyformán náci szellemű lapokat.

Dalol a vágy. Csütörtökön a Capitol mozgóban fel kellett volna lépnie a Németországból menekült Szőke Szakállnak. Ez a szenzáció azonban hatóság' adminisztratív okok miatt elmaradt. Ehelyett egy másik szenzáció jött. Josef Schmidt „Dalol a vágy” című filmje, amelyben mellesleg Szőke Szakáll játsza a második főszerepet. Igénytelen szerelmi téma, de nagyon szórakoztató és érdekes olasz felvételekkel. Josef Schmidt végigéneklé a darabot azzal a páratlanul varázslatos tenorral, ami mulatságnál többet, élményt jelent. A moziba jöelőre kell hogy helyet biztosítson az ember. A tolongás óriási.

A konverziós törvény magyar fordítása és román szövege kapható dr. Mandel Fordító Irodában Cluj, Str. Memorandului 24. Ára 20, a román szöveggel 30 lej. Vidékre 5 lejjel több.

Igy is lehet Trubadurt játszani. Szerdán az opera a Paraszthetület és a Bajazzók előadását hirdette. Róza Anna gyengélkedése miatt az előadás elmaradt, nem lévén második Neddája az operának, helyette Verdi Trubadurját adta elő az együttes. A közönsége jörése hazament, ezzel is igazolva, hogy milyen jó szimatja volt. Az együttesben mint két csillag ragyogott Tiron Silvia és Pop Lia teljesítménye, de ezenfelül mindenki és az egész összjáték olyan színvonalú mozgó, mely nem érdemli meg a kritikát. Hallottuk Arboret, amint elkínizta a közönséget és önmagát, azzal az erőltetett iréselt és mássalhangzóktól mentes hanggal, hallottuk a jóemlékeztető Loulcschit, akit már szép multja miatt is, megkímélhetne az opera hasonló blamázsoktól és magas korát megillető nyugdíjba küldhetné. És az egész előadás, mely kizárólag csak arra alkalmas, hogy kompromittálja a közönség előtt az opera új vezetőségét, mely elég szerencsétlenül, ezzele a beugrással kezdte meg működését. Ezek a sorok csak azért íródnak, hogy felhívjuk az opera vezetőségét, a saját és a közönség érdekében, ne állítson be más darabot, más ensembleval akkor, amikor — előzőleg — jó szereposztásban olyan darabokat tűzött műsorra, melyek felkeltették az operalátogató közönség érdeklődését. (b)

A szenvedő, beteg nőket reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűviz 2—3 óra alatt könnyű, lágy bélküröléshez segít és ez által igen osk esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.

Felakasztotta magát a római japán katonai attasé. Londomból jelentik: A Reuter iroda római jelentése szerint Oh-tani parancsnok, római japán katonai attasé, egy nápolyi szállóban bérlet szobájában felakasztotta magát. Oh-tani delután érkezett a szállóba, jóformán minden podgyász nélkül. Mikor a szálló egyik alkalmazottja este 8 óra tájban kopogtatott a szoba ajtaján, semmi választ nem kapott. Az ajtón benyitva, Oh-tani parancsnokot a fürdőszobában holtan találta. Egy türelkőző segítségével akasztotta fel magát. Levelet vagy egyéb utalást tette nekik okaira nem találtak. A japán követ-ségi tanácsos Rómából Nápolyba utazott. Nápolyba várják egyébként április 23-ra két japán könnyű cirkáló négynapos látogatását.

Elrontott gyomor és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfuvalódás, kellemetlen szájíz, émelygés, homlokfájás, hányás, hasmenés, vagy székszorulás esetében már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz igen gyorsan, biztosan és mindig kellemesen hat.

Bukaresti utazási iroda, mely egy az ország területére, mint a Keletre. Egyiptomba és Palesztinába utazásokat rendez, komoly képviselőket keres. Ajánlatok referenciákkal „Volaj” jellegre Bucuresti, Casuta Postala 36. címre küldendők.

A tiszegszlári vérvád, Eötvös Károly örökbecsű műve „A nagy per, mely ezer éve folyik s még sincs vége” 3. kötet, 1000 oldal 500 lej helyett most 99 lej Lepagenál Cluj. Kérjen ingyen „Judaica” jegyzéket Lepagetől.

Kánikula áprilisban. Rendesen, mindennap, amikor elmegyek Seelen, freund (öcsém vagy bátyámról) boltja előtt, megnézem a hosszú termométert. A reggeli órákban tíz-tizenketőt, délelben tízennégy-tizenhatot mutatott az utóbbi napokban a hőmérő. Ma nem néztem meg. Lelőkádt fejjel mentem arra, olyan meleg volt, mint július derekán, kit érdekel olyankor a meleg foka. Az éjszaka még hűs volt, de lehetett nyitott ablak mellett aludni, reggel hatkor a Házsongárd felett jártam és futottam, könnyű szveterben. Hazajövet a kétórás ut után izzadtam. Kint a határban, az elmúlt napok kiadós esője ellenére a föld megszikkadt, a repedések — mint megannyi szomszias száj — viz után áhitozók. A város képe délelben és a delutáni órákban már egészen nyáriás, csak a vászonruhát restelték még felvenni az emberek. Restelték vagy féltek az áprilisi időjárás szeszélyeitől. Mert lehet, mire e sorok nyomtatásban az olvasók elé kerülnek, zuhog az eső vagy talán havazik is. Amire éppen ilyen időtáiban volt példa tavaly.

Vidit és szopit
Germandrée
Fuder és Crém

Cchalucbucszató Aradon. Az elmúlt vasárnap delután impozáns keretek között bucszattatta hachsarára menő chalucacit az aradi Aviva-Barisszia, Dr. Székely László megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy a chalucacit nemcsak egyéni boldogulást jelent, hanem a zsidó nép átrétegződésének és megújulásának utóvédését. Kálmán József a Zsidó Nemzeti Szövetség és a Zsidó Párt nevében bucszattatta a chalucacit és Palesztinában szerzett impresszióit elevenítette fel. A Hitabrud nevében Farkas Imre szólott a távozó chalucacokhoz. Búszkeséggel tölti el, hogy az aradi Hitabrud erős, céltudatos embereket állít a chalucacit szolgálá-tába. Surányi József a zakentület jó. kívánságát juttatta kifejezésre. A beszé-dekre Benedek János válaszlott, nagyszabású előadásban fejtette ki a hachsara feladatait. Sándor Nusi szavalt, a bírjorok chalucacit mutatták be nagy sikerrel, majd a Hatikvah és a Techzaknah hangjaival ért véget az ünnepély.

millio
3 mi líó
2 millió és
darab
1 millió
esésebb esetben
13.000.000 lej
s 3-án és 4-én
elárusító
sa Cluj
jegyvét, mert
örök!!
jelentí:
ERK
erendezés ju.
ezni Serilana
elő női szalon
egzisztenciáján
nyképes leve-
dóba kér.
készít elő
tal urileány.
német nyelv-
mellett. Meg-
elégére a tri-
ponta frissen
ajt, forduljon
Filipescu 7.

UJ KELET Legújabb hírek

Titulescu Párizsban kijelentette, hogy Románia elő fogja segíteni Oroszország belépését a Népszövetségbe

Csak egy hónap mulva lesz aktuális a kisantant részéről a Szovjet de iure való elismerése. Barthou Varsóban tényleges együttműködési egyezményt akar kötni Lengyelországgal

Párizs, április 19. Tardieu miniszter dezsönét adott Titulescu tiszteletére. A román külügyminiszter a délután folyamán látogatást tett Lavalnál is. A látogatás után Titulescu nyilatkozott párizsi tárgyalásairól. Kijelentette, hogy újlag közölte a francia kormányfővel azt az álláspontot, hogy a leszerelési egyezmény esetleges létrejöttekor nem lehet irányadónak venni Románia mai fegyveres haderejét, mert országa erőteljesebben hajtott végre önkéntes leszerelést, mint a többi államok. A szovjet és Románia viszonyáról a román külügyminiszter azt a kijelentést tette, hogy a maga részéről a multban is azon volt, hogy a szovjetnek a Népszövetségbe való belépését elősegítse.

Ezzel kapcsolatban londoni politikai körökben egy hírlik, hogy kisantant részéről a szovjet de iure elismerésére irányuló tárgyalásokat csak egy hónap mulva veszik fel. Előbb meg akarják várni Barthou varsói útjának eredményeit. Genfben a nemzetközi politikában szerepet játszó körökben egy hírlik, hogy Barthou varsói látogatása alkalmával megkísérli, hogy az érvényben lévő francia-lengyel egyezményeket akként változtassák meg, hogy ezek ne csupán érzelmi, hanem tényleges együttműködési egyezményekké alakíttassanak át.

A francia külügyminiszter vasárnap este érkezik a lengyel fővárosba, ahol két napot tölt.

Elkerülhetetlen a leszerelés kudarc

London, április 19. Az angol kormány minisztertanácsot tartott, amelyen a Foreign Officeba eljuttatott francia jegyzékkel foglalkoztak. A kormány elhatározta, hogy a leszerelési kérdéssel kapcsolatban Fehér Könyvet ad ki, amelyben Eden főpecsétör kontinentális körutja időpontjától kezdve beérkezett jegyzéket és a diplomáciai eszmecsereket lefolyását összefoglalják. A Fehér Könyv az angol leszerelési emlékiraton kívül magába foglalja még a többi hatalmak és a kisebb országok újkeletű leszerelési memorandumait is.

A német lapok az Angliához intézett francia válaszigyzékkel kapcsolatban azt a meggyőződést hangoztatják, hogy Franciaországban már újra győzedelmeskedett a militarista irányzat. A leszerelési gondolata ilyen körülmények között csak kudarcra élé nézhet s mindennemű további tárgyalgatás céltalan. Az Angriff szerint Németország még azokat a lehetőségeket sem használta ki eddig, amelyeket számára a versaillesi békediktátum nyújt. Franciaország ennek ellenére állandóan német fegyverkezéstől tart.

Ezzel szemben a Temps megállapítja, hogy Németország makaessége miatt a leszerelési értekezlet kudarcra ki nem kerülhető. A többi estilapoknak a francia jegyzékkel kapcsolatos kommentárjaiban némi mentegetőzés érzik. Azt hangoztat-

ják, hogy Franciaország békevágya ellenére sem áldozhatja fel biztonságát.

A jobboldali francia lapok annak szükségességét hangoztatják, hogy fogjanak hozzá a hadsereg hiányainak pótlásához, a keretek teljes kitöltéséhez és a modern védelmi eszközök minél alaposabb kiépítéséhez.

London, április 19. Az angol sajtó a francia leszerelési válaszigyzékkel kapcsolatban rezignáltan állapítja meg, hogy immár elveszett minden reménység a le-

szerezés irányában s nincs más út, mint a fegyverkezési verseny.

A római lapok szerint is kegyelemdíft adott a francia jegyzék a leszerelés lehetőségének. Franciaország — írják a lapok — csak taktikázott, amikor hetekkel ezelőtt azt a látszatot keltette, mint-ha kész lenne lemondani az európai hegemóniára való törekvéséről. Most végre nyíltan színt vallott és közölte, hogy részéről nem lehet szó a fegyverkezések korlátozásáról és leszereléséről.

Riadókészenlétbe helyezték a párizsi rendőrséget a készülőkötisztviselői tüntetések miatt

PÁRIZS, április 19. A köztisztviselők szervezetei nagy gyűléseket hívtak egybe. Emiatt a francia fővárosban az egész rendőrséget riadókészenlétbe állították. A legerősebb a karhatalom a városháza előtt, ahol a déli órákban incidensek is fordultak elő.

Temesvárról Szatmárra, Szatmárról Temesvárra

Bonyodalmak a Nagyváradon leleplezett selyemcsempészs körül

Oradea Nagyvárad, április 19. (Az Uj Kelet tud.) Mint annakidején megírtuk, a nagyvárad rendőrség a nagyarányú selyemcsempészs nyomozása során a temesvári Textilia cég raktárában 6000 darab selyemkendőt foglalt le, mert az volt a gyanu, hogy azokat Csehszlovákiából csempészték. A cég főnökének vallomása szerint az árut egy szatmári kereskedőtől szereztek be és nem tudták, hogy ez csempészsáru. Legutóbbi tudósításunk arról számol-

be, hogy Borodin komiszár a nyomozás folytatása érdekében Szatmárra ment át, hogy ott a megjelölt kereskedőt kihallgassa.

Borodin valóban ki is szállt Szatmárra, ott azonban a temesvári vallo-másban megjelölt kereskedőt nem találta. Az állítólag közben Temesvárra utazott át, hogy az ügyet ott rendezni próbálja. Most Brodin is újra Temesvárra ment a nyomozás továbbvitele érdekében.

Londonban, Newyorkban és Moszkvában kedvezőtlenül fogadták a Kinának szállított fegyverek ügyében kiadott japán kommunikét

Ujabb háborus fenyegetőzésnek tekintik Londonban a japán kommunikét

London, április 19. Nankingban a közreadott japán hivatalos kommuniké, amelyben barátságosnak aktusnak jellemzik a Kína részére adott külföldi politikai kölcsönöket s a fegyverszállításokat, mély benyomást keltett. Ezt a japán lépést ujabb háborus fenyegetőzésnek tekintik. Kína nem fogja megváltoztatni politikáját. A jövőben is változatlanul meg fogja követelni Japántól, hogy tartsa tiszteletben felségjogait s követeli azt is, hogy csapatait a kínai területekről vonja vissza.

Az amerikai lapok a japán hivatalos tájékoztatás kommentárjában rámutatnak arra, hogy azok az amerikai repülőtisztok, akik Kinába szerződtek, töröltettek az amerikai hadsereg lét-

számából s mint polgári személyek hagyták el az Egyesült Államok területét. Ami Japánnak a hadianyagszállítás elleni kifogását illeti, ez Kína irányában is teljesen a törvényes keretek között bonyolódott le s írv a kifogásokat alaptalanoknak kell tekinteni. A lapok utalnak arra, hogy japán is rendelt már számos repülőgépet Amerikában.

Moszkvában is kedvezőtlenül fogadták a japán kormány kiadott kommunikéjét. Hivatalos helyen azt hangoztatják, hogy Japán végre nyíltan megmutatta kártyáit. Ezek után rendkívül kevés a valószínűsége annak, hogy a távolkeleten a béke megszilárduljon.

Lehült a kánikulai levegő Francia- és Németországban

Párizs, április 19. A nyugatfrancia partvidéken a hőmérsékleti maximum tegnap mindössze 12 fok volt és Keleten, Strassburg környékén sem emelkedett a hőmérő higanyszála a 20 fok fölé.

Csehszlovákia középső kerületeiben a hőmérsékleti maximum tegnap is 27 fok körül volt.

Németországban a hőmérsékleti maximum 27 fok volt. A hűvös tengeri levegő este átlépte az Oderát. A Rajna-vidéken 15. az Északi tenger partjain helyenként 10 fok volt a tegnapi maximum. Az Elbe mentén több helyütt viharok voltak.

Trotzkij még nem hagyta el a barbizoni villát

Párizs, április 19. Az Intransigeant valótlanul állítja azt a hírt, hogy Trotzkij és kísérete elhagyták volna a barbizoni villát. A volt orosz népbiztosnak hivatalosan még nem kézbesítették ki tartózkodási engedélye vissza vonásáról intézkedő végzést. A lap szerint a barbizoni villa körül erős rendőri karhatalmat tartanak készenlétben, nehogy Trotzkijj illetékelen oldalról váratlan megmentés érje.

Trotzkij ügyével kapcsolatban Madridban több lap arról értesült, hogy Trotzkij Spanyolországba készül. Mind amellet úgy tudják, hogy a spanyol kormány előtt ezidőszert még nem került előterjesztésre a volt orosz népbiztos beutazási engedély iránti kérelése.

Vasutassztrájk tört ki Görögországban

Athén, április 19. Megkezdődött a görög vasutassok sztrájkja. Több helyütt összejutások voltak a katonai karhatalom és a sztrájkolók között. Az Orient-expressz nem indult el Szalonikiból.

Egyidejűleg cáfolják azt a hírt, hogy hivatalos helyen a parlament feloszlata-sának s a diktatura bevezetésének gondolatával foglalkoznának.

Tegnap lemondott s mára újra megalakult Uzonovics jugoszláv kormánya

Belgrád, április 19. Uzonovics miniszterelnök audiencián jelent meg a király előtt s előterjesztette kormánya lemondását. Az uralkodó a kormány lemondását elfogadta s újra Uzonovicsot bízta meg az új kormány megalakításával. A kormány megalakult s már le is tette a hivatali esküt. A leköszönt kormány leg-több minisztere hdyet foglal az új kormányban, de a négy tárca nélküli miniszteri állást megszüntették.

A miniszterelnök a kormány ujjaszervezése után tett nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a kormányváltozásnak nincs politikai jelentősége. Az új kormány a takarékoság jegyében fog dolgozni s enyhíteni igyekszik a gazdasági válságot.

Tizenhét láda robbanóanyagot loptak el Semmering közelében egy bányából

Bécs, április 19. Semmering közelében egy bánya robbanóanyagraktárából ismeretlen tettesek 17 láda ammónitrobbanóanyagot loptak el. A megindított nyomozás során eddig csak az üres ládákat sikerült megtalálni.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Kulturerber könyvtárából nem hiányozhat

Horrabin:

Mire tanít a gazdasági földrajz?

tanulmánya.

Ára 40.— lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályától az összeg és portó költség (10 lej) előzetes beküldése mellett.

Taxa plátite No. 2247

16. Telefont Havonta évre 600. földre: H felére 12. ételek d KELET" asidóság keink ut rás megje

Az anglo

Az eseme ket ahhoz közeli vége kusan ite bet mögött dekeltségel politikuskok A világgy egy új pro éve jószolga ról, amiből meg, ellenb az opjimis sek tehetet pedig a szo tására irány tevesztésnel Megtanul hogy egyve legkövérébb hogy a józ leges helye Az olasz csomot és kispolgári nek.

Ebből a sem valósu Németorszá proletarizál tmj termés reszkető és fokozódását. Az anglia harangozzák elmulásának bet a hírek etmussal f

Most azon telj adni végbement né hírcinek, me leg ellenőriz Ugyanakk Franciaorszá fedezet klas a köztisztví ciónjára kész keleteurópai iselői elbo émetorszá ppen pedi hek lelki

angol kor miniszter lamentbe us elsejé munkanélb őtszázalékos zetésjavítást

Ezzel egyk s félszázalé em keveseb enb Angli Chamberla etési expoze ül hangzó oltj költség 9 millió for vételi fölsle

A lefolyt kormány az alapjának ut mig a folyó szét titkos ta Ezek a sz nyek többet jelentenek Többet je szép szavak lyett több és fatnak a vil angol dolgok nak, akik a következtébe vesztették el

Késégtelen kenzolidáció a gazdasági munkások nélkül Angli más részében teljes likvid Ennek elle merni, hogy közöttük épp lain pénzügy gezték, mert